

- Преглед сарадње ЕПО-ЗИС
- Приступање Србије Европској патентној организацији

- Европски патент

- Захтеви за проширење ЕП пријава и патената
- Вести

Наслов

Бранка Тотић, директор
Завод за интелектуалну својину Републике Србије

Приступање Србије Европској патентној организацији

Република Србија је 1. октобра ове године постала чланица Европске организације за патенте (ЕПО). Ова организација је установљена Конвенцијом о европском патенту, 1973. године, са циљем да се ојача сарадња између европских држава у области заштите проналазака, као и да се створи јединствени европски патентни систем. Данас ЕПО у пуноправном чланству окупља 38 држава, а у две државе је на снази систем проширења европских патената. Учинак Конвенције се огледа у рационализацији послова у вези са пријављивањем, испитивањем и издавањем патената. Уместо да се исти поступак спроводи паралелно и одвојено у више земаља у којима пријавилац има намеру да патентира свој проналазак, он се спроводи на једном месту, у ЕПО.

Приступањем Конвенцији о европском патенту Република Србија је испунила један од битних предуслова за стицање чланства у Европској унији. Ефекти за држављане Србије огледају се у могућности стицања високо-квалитетне

заштите проналазака у свим земљама чланицама ЕПО, у складу са европским стандардима. Добра репутација европских патената и висока претпоставка њихове валидности, комбинована са ефикасним националним системом за њихово спровођење представља здраву основу за инвестирање и трансфер савремених технологија у нашу земљу.

Систем заснован на Европској патентној конвенцији обезбеђује знатно већи број пријава патената од броја пријава које би биле поднете националним путем. Ово стога што Конвенција подстиче покривање шире територије земаља, јер све што пријавилац треба да учини да осигура заштиту у још једној земљи је да плати још једну таксу за назначење.

Искуство је показало да приступање неке земље Конвенцији о европском патенту доводи до бољег промовисања патентног система, што утиче на повећање свести о значају патената у привреди и у научно-истраживачким институцијама, те представља важан фактор за стимулисање иновација.

Чланство у ЕПО омогућиће подносиоцима патентних пријава у Србији да, уколико траже

заштиту у некој од земаља чланица, патентне пријаве подносе директно ЕПО-у (који има седиште у Минхену, Хагу и Берлину), или посредством Завода за интелектуалну својину Републике Србије. Подносиоци пријава који имају пребивалиште у Србији моћи ће да у поступцима који се воде у ЕПО-у поступају сами у своје име, а не искључиво преко заступника, што је до сада био случај.

Представници Србије, као пуноправне чланице ЕПО-а, стичу право учешћа у Управном савету ове организације, као и у њеним радним телима у којима се одлучује о свим аспектима деловања ове организације.

Интервју

Беноа Батистели, председник
Европски патентни завод

Нове перспективе Србије као земље чланице Европске патентне организације

Дана 1. октобра 2010. године, Србија је постала 38. држава чланица Европске патентне организације (ЕПО). Приступање Србије Конвенцији о европском патенту (КЕП) означава даље ширење овог највећег

светског и најуспешнијег регионалног система за заштиту проналазака из области технике. Данас, пријаве европског патента и европски патенти обухватају тржиште од скоро 600 милиона људи. Захваљујући овом кораку који се одиграо, патентне пријаве примљене у ЕПО-у могу бити признате и у Србији, што ће, несумњиво, представљати атрактиван избор за одређени број компанија које су власници европског патента, с обзиром на патентни портфолио ваше земље. ЕПО ове године је примио више од 200.000 пријава. У исто време, Србија је сада постала саставни део једног од најдинамичнијих и најделотворнијих система за трансфер технологије на свету. Српске фирме и предузећа могу да заштите своје проналаске широм европског тржишта подношењем јединствене патентне пријаве у ЕПО-у, ради обезбеђења заштите за своје проналаске широм Европе. Овим се такође отварају нове могућности за привреду.

Приступање Србије Конвенцији о европском патенту представља резултат тесне сарадње између Завода за интелектуалну својину и ЕПО-а и сведочи о великим напорима које је Србија улагала протекле деценије да би се обезбедила заштита интелектуалне својине. Као члан ЕПО-а, ваша земља ће моћи да активно учествује у обликовању будућег система Европског патента. Такође ће моћи да користи предности различитих програма сарадње у оквиру Европске патентне мреже, који пружају могућност Заводу за интелектуалну својину да испуни своје задатке у корист привреде Србије и да, истовремено, пружи подршку својим партнерима у земљама чланицама и Европској заједници у целини. Европска патентна мрежа представља одговор наше организације на изазове који проистичу из све бржих промена у области патената у свету и када се ради о разматрању конкретних улога патентних завода у контексту обезбеђивања економске вредности и функционалности патената. Задовољство ми је што видим да се Србија придружила овој заједници и радујем се развоју плодне сарадње са вама.

Давид Јелерчич,

директор ИПА националног пројекта, Европски патентни завод

Преглед сарадње између Европског патентног завода и Завода за интелектуалну својину

Приступање Србије Конвенцији о европском патенту је резултат тесне, дугогодишње сарадње између Завода за интелектуалну својину и Европског патентног завода (ЕПО), а неки од кључних момената у том процесу заслужују наш понован осврт.

Дана 1. новембра 2004. године, за тадашњу Државну Заједницу Србије и Црне Горе ступио је на снагу споразум о сарадњи и проширењу, потписан са ЕПО-ом. По раскиду те заједнице, јуна 2006. године, Србија је постала правни следбеник тог споразума. Током примене система проширења, Србија је у значајној мери ускладила своје патентно законодавство са европским стандардом.

У контексту процеса Стабилизације и придруживања, који је почео 2000. године, ЕПО, у сарадњи са Канцеларијом за хармонизацију унутрашњег тржишта (ОХИМ), у периоду од 2003-2006.

године, спровео је регионални пројекат CARDS 2002 под називом „Права индустријске и интелектуалне својине“, усмерен на јачање интелектуалне својине на Западном Балкану. Функционери Завода за интелектуалну својину заједно са другим националним корисницима

права интелектуалне својине били су позвани на низ општих семинара о интелектуалној својини. Паралелно са регионалним активностима, циљ националног пројекта CARDS 2004 „Техничка подршка Заводу за интелектуалну својину Србије“, којим је управљала Европска агенција за реконструкцију, а чије спровођење је обезбедио ЕПО, био је, превасходно, изградња техничке инфраструктуре Завода и његово усклађивање са међународним стандардима, као и дигитализација целокупне збирке патената.

Кроз Предприступни инструмент (ИПА) за период од 2007-2013, Западни Балкан и Турска су добили конкретну помоћ, а стога и Србија, преко ИПА Регионалног програма за права индустријске и интелектуалне својине (2008-2010), којег је такође спровео Европски патентни завод, а чији циљ је био изградња капацитета релевантних институција у области права интелектуалне својине и обезбеђење делотворног спровођења права интелектуалне својине.

Истовремено са горе поменутих активностима, Србија је корисник ИПА 2007 Националног пројекта под називом „Подршка едукативно-информативном центру Завода за интелектуалну својину Србије“, чија је главна сврха изградња капацитета Завода у циљу развоја образовања, обуке и информација у области права интелектуалне својине у Србији. Пројекат је започет 2009. године.

Европски патентни завод

Приступање Србије Европској патентној организацији: нове могућности за патентне адвокате у Србији

Након приступања Републике Србије Конвенцији о европском патенту (КЕП), која је ступила на снагу 1. октобра 2010, патентни заступници из Србије имају могућност да стекну право да поступају као професионални заступници пред Европским патентним заводом (ЕПО), а следствено томе, да буду уврштени на листу професионалних заступника, коју у ту сврху води ЕПО.

Заступање у поступцима који се воде пред ЕПО-ом могу да врше само професионални заступници чија се имена налазе на горе поменутој листи (члан 134(1) КЕП-а). Да би могли да буду укључени на ову листу, професионални заступници морају испуњавати одређене услове, међу којима и то да су положили Европски квалификациони испит. Међутим, патентни заступници чији се привредни субјекат или место запослења налази у земљи која је приступила Конвенцији, могу, изузетно,

бити укључени на листу без полагања Европског квалификационог испита у периоду од годину дана од датума ступања на снагу приступања Конвенцији.

Ови заступници морају имати одговарајуће искуство као заступници физичких или правних лица у патентним стварима пред надлежним националним заводом за интелектуалну својину. Према томе, сва лица која имају право заступања пред Заводом за интелектуалну својину Републике Србије, а која су положила државни испит или имају практично искуство од пет година, могу се пријавити да буду регистровани као Европски патентни заступници.

Председник ЕПО-а може одобрити изузеће од услова који налаже искуство од 5 година, ако подносилац захтева обезбеди доказ да је на

други начин стекао потребну квалификацију (члан 134(7) КЕП-а).

Поред тога, свако лице које се пријави за регистрацију мора, у принципу, имати држављанство земље уговорнице, иако је и у погледу овог услова могуће одобрити изузеће у посебним околностима (члан 134(7) а) КЕП-а).

Стога, заступници из Србије који испуњавају ове услове имају могућност да, до 30. септембра 2011. године, траже упис на листу професионалних заступника. Захтев са одговарајућим доказима и потврдом у прилогу, треба да буде насловљен на Одсек за правна питања ЕПО-а (Директорат 5.2.4).

Европски патент

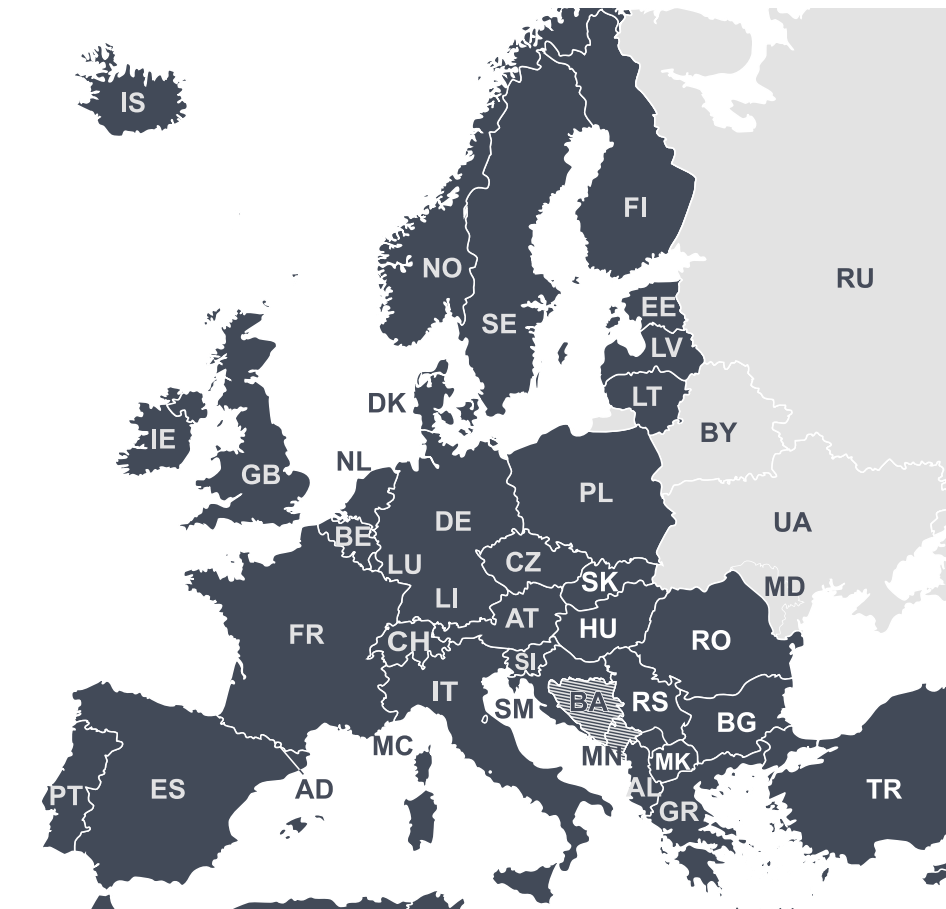
Конвенцијом о европском патенту (КЕП) установљен је јединствен поступак за признање патената на основу једне пријаве. У свакој држави уговорници у којој је признат, европски патент даје свом носиоцу иста права као и она која би му била дата на основу националног патента признатог у тој држави. Свака повреда права европског патента решава се применом националног закона. Објављена европска пријава патента даје привремену заштиту која није мања од заштите која се даје у државама уговорницама за објављену националну пријаву. Европски патент траје двадесет година, под условом да се годишње таксе за одржавање редовно плаћају. Европски патенти могу имати дејство и у неким земљама које нису приступиле Конвенцији о европском патенту (КЕП), а са којима је потписан уговор о проширењу (државе проширења).

Подношење европске пријаве патента

Европску пријаву патента може поднети свако физичко или правно лице, без обзира на националност и место пребивалишта или пословања. Она се може поднети у Европском заводу за патенте у Минхену, његовом огранку у Хагу или у Берлину. Пријава се такође може поднети у националном заводу државе уговорнице, ако је то дозвољено законима те државе. Пријава се подноси у писаном облику, лично, поштом, факсом, или преко интернета, на једном од три службена језика Европског завода за патенте (енглески, немачки, француски). Ако то није случај, подносилац пријаве има рок од два месеца од датума подношења пријаве, да достави превод. Европска пријава патента састоји се од захтева за признање европског патента, описа проналаска, једног или више патентних захтева, цртежа на који се позива опис или патентни захтеви и апстракт. Ако је пребивалиште подносиоца пријаве или седиште његовог пословања у држави уговорници, он може самостално поступати у своје име у поступцима пред Европским заводом за патенте.

Поступак испитивања

Европски патент се признаје након испитивања које се спроводи како би се утврдило да ли европска пријава патента и проналазак на који се она односи испуњавају све услове за признање прописане Конвенцијом о европском патенту. Поступак испитивања спроводи се од стране Пријемне службе и Одсека за испитивање. Уколико они не признају патент, подносилац може поднети жалбу Жалбеном већу Европског завода за патенте. По признању европског патента, следи период од девет месеца током којег трећа лица имају право да поднесу образложен приговор-опозицију. Као исход поступка опозиције, патент може да остане на снази онакав какав је признат,

може да буде измењен или се оглашава ништавим. На одлуку донету у поступку опозиције може се поднети жалба.

Поступак испитивања се спроводи на језику на којем је пријава поднета. Међутим, у последњој фази поступка, од подносиоца пријаве се тражи да поднесе превод патентних захтева на друга два службена језика, а већина држава уговорница захтева превод списка европског патента на службени језик тих држава, уколико је он различит од језика поступка, како би европски патент био регистрован у тим државама.

Поступак за признање европског патента може се поделити у две главне фазе. Прва обухвата испитивање формалних захтева, састављање решершног извештаја и предходног мишљења о томе да ли пријава и проналазак на који се она односи испуњавају услове Конвенције о европском патенту. Ова фаза се завршава објавом европске пријаве патента. Након тога, на захтев подносиоца пријаве следи друга фаза, односно суштинско испитивање. У овој фази испитије се патентбилност проналаска. У доношењу коначне одлуке Одсека за испитивање учествује веће од три испитивача техничке струке. Такса за решерш и такса за испитивање се плаћају одвојено, захваљујући чему подносилац пријаве може донети одлуку да ли му се исплати да се испитивање настави, након добијеног решершног

извештаја. Све европске пријаве патента, европски решершни извештаји и списи признатих европских патента се објављују само у електронском формату, на серверу за објављивање Европског завода за патенте

Избор пута

Европски поступак није заменио националне поступке за признање патената. Због тога, када тражите заштиту патентом у једној или више држава уговорница Конвенције о европском патенту, имате могућност избора између спровођења националног поступка у свакој држави где желите да обезбедите патентну заштиту и европског пута, где јединственим поступком остварујете заштиту у свим државама уговорницама које назначите. Ако желите европски патент, имате додатну могућност избора између директног пута до европског патента и поступка на основу Уговора о сарадњи у области патената (Euro PCT). Ако се определите за директни пут, целокупни поступак за признање европског патента регулисан је искључиво Конвенцијом о европском патенту. Код Euro PCT пута прва фаза поступка (међународна фаза) регулисана је Уговором о сарадњи у области патената, док је регионална фаза пред Европским заводом за патенте као назначеним или изабраним заводом регулисан првенствено Конвенцијом о европском патенту. ●

Даниела Златић Шутић, самостални саветник
Завод за интелектуалну својину Републике Србије

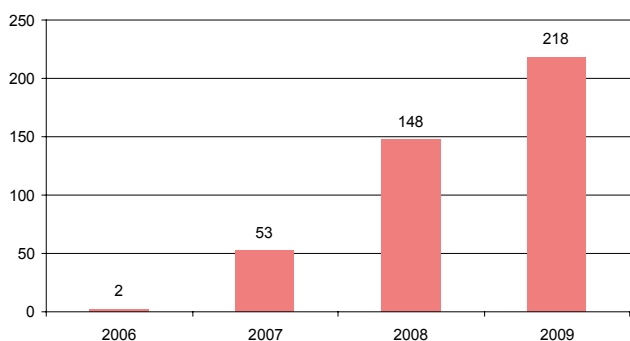
Захтеви за проширење ЕП пријава и патената на Републику Србију

На основу Споразума о сарадњи и проширењу са Европском патентном организацијом (ЕПО), подносиоци који су поднели европске патентне пријаве после ступања на снагу овог споразума, од 01.11.2004. године могли су да траже проширење дејства европске патентне пријаве и европског

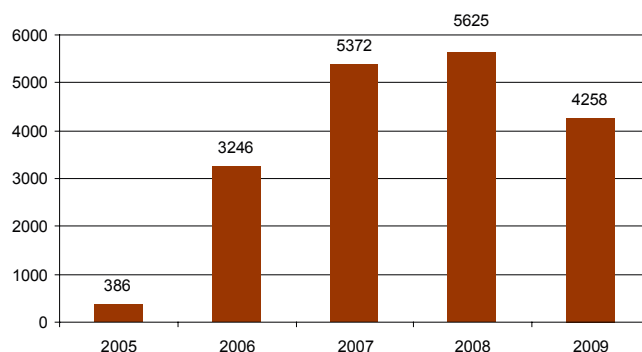
патента на Републику Србију. Због поступка у ЕПО да се захтев за проширење може поднети до истека рока од 6 месеци од објаве решершног извештаја, захтеви за проширење европских патентних пријава на Републику Србију почели су да се појављују у 2005. године, а први захтеви за упис европског патента у регистар Завода за интелектуалну својину у 2006. години. Ступањем на снагу овог Споразума, у Заводу се драстично

смањило број страних подносилаца који користе РСТ руту за заштиту проналазака у Србији а повећао број подносилаца који користе могућност заштите проналазака путем европске пријаве и европског патента. Од 01.10.2010. од када је Србија постала пуноправна чланица ЕПО, Србија може бити назначена као и свака друга земља чланица ЕПО-а и на њу се више не примењује Споразум о проширењу.

Број захтева за упис европског патента у регистар ЗИС РС

Број захтева за проширење европских патентних пријава на РС

Вести

Генерални директор Светске организације за интелектуалну својину посетио Србију

Генерални директор Светске организације за интелектуалну својину, Френсис Гари, боравио је 25. и 26. октобра у Београду као гост Министарства за науку и технолошки развој. Том приликом потписан је Меморандум о разумевању између Светске организације за интелектуалну својину и Владе Републике Србије. Приликом свог боравка у Београду, Френсис Гари је посетио и наш Завод, након чега се обратио научној и академској заједници наше земље на пригодном скупу у Ректорату Универзитета у Београду.

Регионална конференција о настави интелектуалне својине

У циљу развоја свести о значају образовања у области интелектуалне својине са акцентом на високошколском образовању, у београдском хотелу „Зира“ је од 1-2. септембра одржана регионална конференција у оквиру ИПА регионалног пројекта. Један од организатора био је Завод за интелектуалну својину, а тема конференције била је настава интелектуалне својине у установама за високошколско образовање. На овом изузетно посећеном догађају представљена су искуства земаља ЕУ, Светске организације за интелектуалну својину, Европског завода за patente, земаља из региона, а међу говорницима су били домаћи и страни еминентни експерти из ове области.

Сарадња са Правосудном академијом

Приликом одржавања заједничке радионице за представнике институција за спровођење права интелектуалне својине, која је одржана 8. октобра, Завод за интелектуалну својину је потписао меморандум о разумевању са Правосудном академијом. На тај начин, ове две институције су удружиле снаге у едукативним активностима у области интелектуалне својине, које су намењене носиоцима правосудних функција и запосленима у правосудју у Републици Србији.

Завод за интелектуалну својину Републике Србије, Кнегиње Љубице 5, 11 000 Београд; Телефон: (+381 11) 202 58 00; Директор: Г-ђа Бранка Тотих • Координатор пројекта: Г-ђа Бранка Билен Катић; bbilenkatic@zis.gov.rs; Телефон: (+381 11) 202 58 25 • Пројектни тим • Вођа пројектног тима: Г-дин Млађан Стојановић, mstojanovic@zis.gov.rs; Телефон: (+381 11) 263 04 60 • Асистент пројекта: Г-ђа Дијана Пенчић; dpencic@zis.gov.rs; Телефон: (+381 11) 202 58 47 • Контакт e-mail: info.EIC@zis.gov.rs

Овај документ је написан уз финансијску помоћ Европске Уније. Овде изражена гледишта ни на који начин не представљају службено становиште Европске Уније.

Едукативно
Информативни
Центар

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије